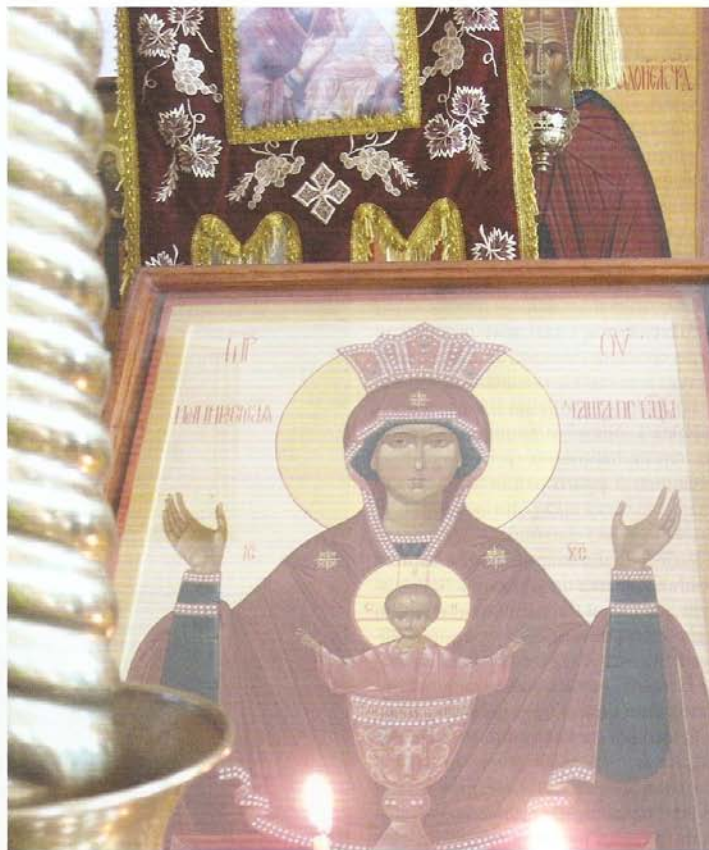

Äiti Julianan ihmeelliset ikonit

Volgan töyräällä kohoava Pyhän
Katariinan luostari elää vahvaa aikaa

*Igumenia Juliana ja
ihmeellinen Pyhän
Katariinan luostarin
valo.*

*Znamenie- eli Juma-
lanäidin ennusmerkki-
ikonissa jumalanäiti
on kuvattu seisovana
tai puolivartalokuva-
na rukoilevassa asen-
nossa kädet kohol-
la ja hänen rintansa
päälle on valokehään
tai ilman sitä kuvat-
tu Jeesus-lapsi. Tämä
ikoni on aina mukana
lentokoneella teh-
tävässä ristisaatossa
Tverin yllä.*

••• On heleän aurinkoinen aamu, kun vedämme yllemme pitkiä hameita ja käärimme hiuksiamme huivien suojaan. Miesten ei tarvitse peittää päätään. Olemme saapuneet Tverin kaupungissa sijaitsevan Pyhän Katariinan luostarin portille. Pian tapaamme äiti Julianan.

▶▶▶

“ Äiti Juliannan silmistä loistaa ilo ja lämmin valo

Joudumme odottelemaan vuoroamme, koska olemme hiukan etuajassa. Kirkkoon vaeltaa nuoria äitejä ja isiä pienine lapsineen. Heillä on alkamassa kastejuhla. Perheiden kanssa kirkkoon kiirehtii pappi, isä Georgi, mustassa kaavussaan ja valkoisessa viitassaan. Ortodoksisessa nunnaluostarissa käy aina miespappi tai pappismunkki pitämässä kaikki palvelukset.

Aamuisin kirkon ovet aukeavat puoli kuudelta ja seitsemältä alkaa palvelus, joka kestää yhdeksään. Sinne pääsevät mukaan kaikki seurakuntalaiset, vaikka kirkko on osa muurein ympäröityä luostarialuetta. Iltapäivällä kello 16 alkava iltapalvelus kestää vähintään kolme tuntia.

Pyhän Katariinan luostari sijaitsee keskellä Tverin kaupunkia, Volgan ja Tvertsa-joen yhtymäkohdassa, komealla rantatöyräällä. Ydinkeskusta jää Volgan toiselle puolelle. Ehdimme odotellesamme katsella luostarin kauniita istuoksia.

Päärynäpuun oksat notkuvat kullankellertävistä hedelmistä. Muurin vierellä kasvaa jo korkeiksi venähtäneitä tuijia ja maan peittävät punaiset ja valkoiset kesä kukat kauniisti sommiteltuina kuvioina. On rauhallinen ja tyyni olo, vaikka pihapiirissä pyörii paljon ihmisiä. Kukaan ei mekasta eikä puhu isoon ääneen.

Pian paikalle saapuu odottamamme äiti Juliana, joka on alkuaan heinolalais-syntyinen Kirsi Ritoniemi. Hän tervehtii lämpimän ystävällisesti, jopa tuttavallisesti. Näyttää siltä, että hänestä on mukava saada vieraita Suomesta ja päästä kertomaan kirkon upeista aarteista, toinen toistaan ihmeellisemmistä ikoneista.

Hänen silmistään loistavat ilo ja valo, vaikka hän on pukeutuneena sysimustaan kaapuun päällelta varpaisiin asti. Venäläinen aksentti ei ole hiipinyt hänen puheeseensa, ja hänen äänensä kuulostaa hennolta, mutta kauniin soinnukkaalta.

Aluksi hän kysyy, kuinka moni ryhmäläisistä on ortodoksi. Muutama käsi nousee. Sitten hän kertoo lyhyesti luostarin historian ja alkaa kertoa ikoneista, joiden takaa löytyy lähes uskomattomia tarinoita ja yliluonnollisia tapahtumia.

Mystiikka on keskeinen osa ortodoksisesta uskosta ja miksei sitä piilisi myös Pyhän Katariinan luostarin pyhissä esineissä.

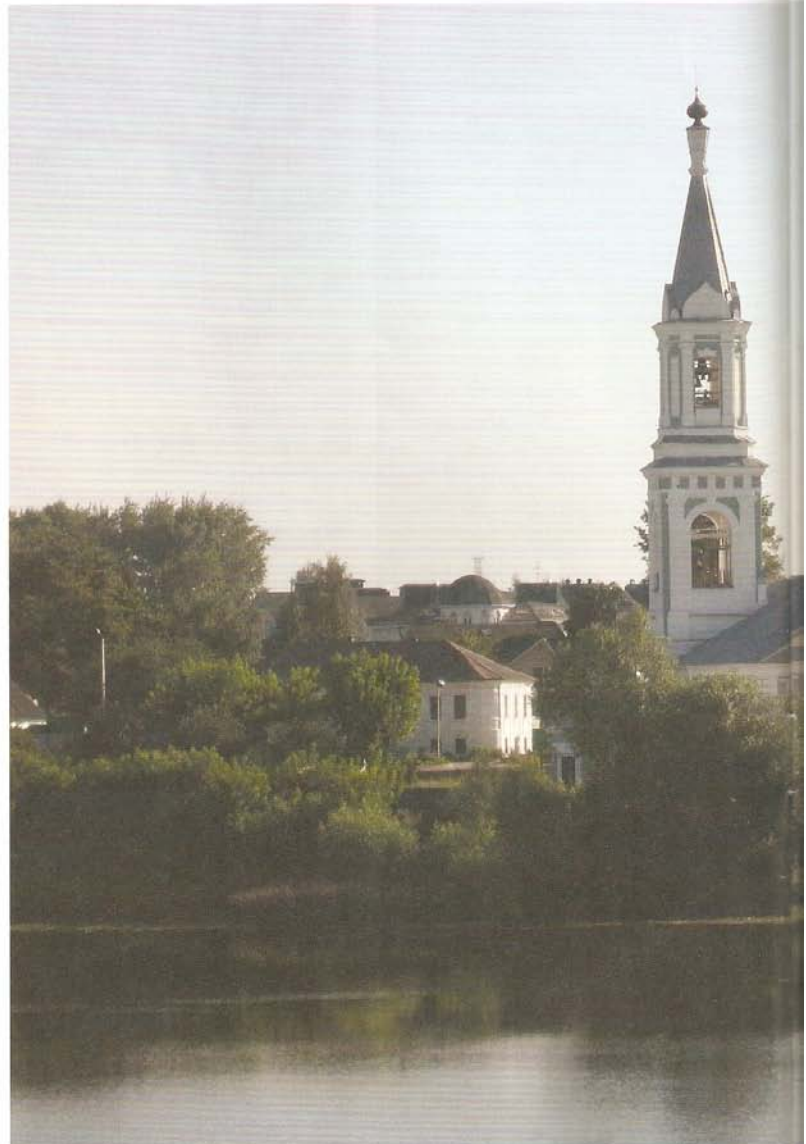
Hän kertoo, kuinka eräs pariskunta näki unta, että nunnat pesivät heitä puhtaaksi koko yön ja heti sen jälkeen pariskunta päätti lahjoittaa rahaa luostarin ikonien kunnostamiseen. Rahoilla saatiin Jumalanäidin ikonille hopeiset sädekehät.

Eräs restauroija koki elämyksen, että pimeään työhuoneeseen syttyi sata aurinkoa ja häikäisevä valo loisti Jumalanäidin kasvoilta. Restauroija yritti ot-

taa valokuvaa, mutta kamera ei toiminut.

Lisäksi jokin ikoni on puhdistunut pahoista pintymistä itsestään ja toinen kadonnut tai löytynyt yllättäen uudesta paikasta.

Tverin kaupungissa on ollut luostari-toimintaa jo 1600-luvulla. Hieno kirkko, johon astumme kastetilaisuuden päätyttyä, on rakennettu 1700-luvulla ja se avattiin uudelleen vuonna 1989. Luostari perustettiin vanhan seurakuntakirkon ympärille. Nykyisen nunnaluostarin

piispa siunasi ja avasi vuonna 1996. Sen sisarluostari on Oršassa, jonkin matkan päässä Tveristä.

Äiti Juliana on ollut Pyhän Katariinan luostarin igumenia eli johtaja jo vuodesta 1992 lähtien. Ensin hän oli Tverissä ja Oršassa ja vuodesta 1996 lähtien vain Tverissä. Paikalliset kutsuvat häntä "maatuškaksi". Hän on ollut voimainen, joka on saanut hengellisen elämän virkoamaan kommunismin jälkeen Pyhän Katariinan luostarissa ja Tverin Karjalassa.

Luostarissa kannetaan aidosti huolta

lähialueen ihmisten henkisestä hyvinvoinnista. Joka syksy suoritetaan esimerkiksi ristisaatto ja vedenvihmominen, josta saavat osansa kaikki kaupunkilaiset. Vettä pirskotaan heidän ylleen lentokoneesta Tverin taivaalta. Tarkoitus on auttaa heitä, jotka ovat sortuneet käyttämään liikaa huumeita ja viinaa eivätkä itse tulisi kirkkoon saamaan siunausta, voimia ja anteeksiantoa. Mukana on aina Znamenie eli Jumalan äidin ennusmerkki-ikoni.

Luostarisisaria on Katariinan luostarissa noin 25 ja he suorittavat päivisin

kuuliaisuustehtäviä puutarhassa, keittiöllä, ompelimossa, leipomossa ja muualla. Talvella pidetään teologian kursseja aikuisopiskelijoille. Oršan luostarissa on noin 60 henkeä ja siellä tuotetaan ruokaa myös Tverin luostarille. Esimerkiksi maitotuotteet tulevat ympäri vuoden Oršasta Pyhän Katariinan luostarin sisätiloille. Kesäisin sieltä tulee myös kasviksia.

Äiti Juliana tuli Venäjälle vuonna 1986 opiskelemaan. Aluksi hän opiskeli kieli-instituutissa venäjää. Hän on lähtöisin tavallisesta luterilaisesta kodista. Hän kääntyi ortodoksiksi vuonna 1992. Siihen aikaan pappeja oli Venäjällä vähän, mutta ihmiset alkoivat käydä ahkerasti kirkossa.

Kirsi Ritonemi oli vielä luterilainen, kun meni ortodoksikirkkoon ja päätti käyttäytyä samoin tavoin kuin ortodoksikin. Kun hänen piti tehdä synnintunnustus ja kertoa papille oma nimensä, pappi kehotti sanojaa menemään omaan kirkkoonsa. Kirsi ei antanut periksi, vaan meni uudelleen jonon päähän. Pian sen jälkeen hänen uusi elämänsä alkoi.

Hän ei tosin olisi millään halunnut muuttaa Moskovasta Tveriin. Hän kävi kahden viikon ajan joka päivä yliopiston dekaanin luona sanomassa, että haluaa jäädä Moskovaan. Toisin kävi.

- Kaikki on Jumalan kädessä. Jokainen ihminen voi omalla vanhurskaalla elämällään muuttaa historiaa, nykyinen igumenia sanoo.

Hänet vihittiin nunnaksi Smolenskin Jumalanäidin ikonin edessä. Smolenskin Jumalanäidin ikoni antoi oikeastaan myös Juliana-nimen entiselle Kirsille, koska eräs vanha nainen lahjoitti Smolenskin Jumalanäidin ikonin hänelle Julianan nimipäivänä. Ikoni on nyt igumenan keljan seinällä. Kirkossa on muita smolenskilaisia.

Äiti Juliana joutuu uusimaan viiden vuoden välein oleskelulupansa Venäjällä ja käy sen takia Suomessa säännöllisesti, mutta hän myös poikkeaa entisessä kotimaassaan lähes joka vuosi. Muutoin hän matkaillee eri puolilla Venäjää ja käy usein Jerusalemissa. Sen pyhät paikat ovat hänelle erityisen tärkeitä.

AILA-LIISA LAURILA
Teksti ja kuvat

